CRNA GORA
DRŽAVNA REVIZORSKA INSTITUCIJA
Broj: 03-035/25-704/15
Podgorica, 23. april 2025. godine

IZVJEŠTAJ O REVIZIJI GODIŠNJEG FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA I PRAVILNOSTI POSLOVANJA

UPRAVE ZA VODE ZA 2023. GODINU

(Konačni izvještaj)

Podgorica, april 2025. godine

SADRŽAJ

I ZAKLJUČNE KONSTATACIJE I DATE PREPORUKE 3
II OPŠTI DIO 12
2.1. PRAVNI OSNOV ZA VRŠENJE REVIZIJE 12
2.2. OPŠTI PODACI O SUBJEKTU REVIZIJE 12
2.3. NADLEŽNOST SUBJEKTA REVIZIJE 12
2.4. ORGANIZACIJA I ORGANI SUBJEKTA REVIZIJE 13
2.5 VRSTA REVIZIJE 14
2.6 PREDMET I OBUHVAT REVIZIJE 14
2.7 CILJ REVIZIJE 14
2.8 KRITERIJUMI REVIZIJE 14
2.9 METODE VRŠENJA REVIZIJE 16
2.10 VRIJEME VRŠENJA REVIZIJE 16
III UTVRĐENO ČINJENIČNO STANJE 16
3.1 SISTEM UNUTRAŠNJIH FINANSIJSKIH KONTROLA 16
3.2 RAČUNOVODSTVENE EVIDENCIJE 18
3.3. POPIS I EVIDENTIRANJE IMOVINE 18
3.4 DEPOZITI NA RAČUNIMA KOD POSLOVNIH BANAKA 20
3.5 PLANIRANJE I PREUSMJERAVANJE SREDSTAVA 20
3.6 FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI 22
3.7 PRIMICI 24
3.8 IZDACI 25
3.9. PRIHODI OD NAKNADA ZA KORIŠĆENJE VODA 31
3.10 JAVNE NABAVKE 34
3.11 SUDSKI SPOROVI 36

I MIŠLJENJE, NALAZI I PREPORUKE

Državna revizorska institucija, na osnovu člana 4 i člana 12 Zakona o Državnoj revizorskoj instituciji i Odluke Kolegijuma o vršenju revizije 03-035/24-2505/2 od 09. oktobra 2024. godine, izvršila reviziju Godišnjeg finansijskog izvještaja i reviziju pravilnosti poslovanja Uprave za vode za 2023. godinu.

Revizija je izvršena u skladu sa Poslovnikom Državne revizorske institucije, Uputstvom o metodologiji vršenja finansijske revizije i revizije pravilnosti, Smjernicama za kontrolu kvaliteta vršenja revizije i Međunarodnim standardima vrhovnih revizorskih institucija (ISSAI 100-999).

Državna revizorska institucija je poštovala etičke zahtjeve, planirala i izvršila reviziju na način kojim je obezbijeđeno razumno uvjerenje da li su finansijski izvještaji subjekta revizije sačinjeni i prezentovani, u svim materijalno značajnim pitanjima, u skladu sa važećim okvirom finansijskog izvještavanja i da li je poslovanje subjekta revizije bilo u skladu sa važećim zakonskim i drugim propisima.

Revizija je obezbijedila vršenje postupaka kako bi se dobilo dovoljno adekvatnih dokaza na kojima se zasniva izraženo mišljenje.

Odgovornost rukovodstva subjekta revizije

Rukovodstvo subjekta revizije odgovorno je za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja, u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja, kao i za usklađenost poslovanja sa zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost Državne revizorske institucije

Odgovornost Državne revizorske institucije je da, na osnovu izvršene revizije, izrazi mišljenje da li je finansijski izvještaj Uprave za vode za 2023. godinu, u svim materijalnim aspektima sastavljen i prezentovan u skladu sa važećim okvirom finansijskog izvještavanja.
Pored odgovornosti za izražavanje mišljenja o finansijskim izvještajima, odgovornost DRI je izražavanje mišljenja da li su finansijske i druge radnje subjekta revizije, u svim materijalnim aspektima usklađene sa zakonima, drugim propisima i aktima koji su identifikovani kao kriterijumi za predmetnu reviziju.

Na bazi utvrđenog činjeničnog stanja i izjašnjenja Uprave za vode br. 03-035/25-704/10-2 od 31.03.2025. godine, a shodno članu 45 Poslovnika Državne revizorske institucije, nadležni Kolegijum DRI u sastavu: rukovodilac Kolegijuma Siniša Čađenović, član Senata i predsjedavajući Senatom Zoran Jelić - član Kolegijuma, na sjednici održanoj 23.04.2025. godine, usvojio je:

KONAČNI IZVJEŠTAJ

O REVIZIJI GODIŠNJEG FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA

I PRAVILNOSTI POSLOVANJA UPRAVE ZA VODE ZA 2023. GODINU

a) **Finansijskom revizijom** Godišnjeg finansijskog izvještaja Uprave za vode za 2023. godinu, utvrđena su značajna odstupanja u klasifikaciji izdataka, usled pogrešnog prikazivanja rashoda za izradu i održavanje softvera na poziciji kapitalnih umjesto tekućih izdataka. Iako odstupanje predstavlja materijalno značajnu nepravilnost ne utiče na sveukupnu istinitost i fer prikaz finansijskih izvještaja shodno tome nadležni Kolegijum DRI u Konačnom izvještaju o reviziji izražava **USLOVNO MIŠLJENJE.**

b) **Revizijom pravilnosti** je utvrđeno da Uprava za vode nije finansijske transakcije i poslovne aktivnosti u svim materijalnim aspektima uskladila sa zakonskim i podazakonskim aktima koji su identifikovani kao kriterijumi za predmetnu reviziju, i da utvrđene nepravilnosti predstavljaju značajna i sistemska odstupanja od propisa koji utiču na zakonitost i odgovorno upravljanje javnim sredstvima. Polazeći od konstatovanih nepravilnosti I propusta nadležni Kolegijum DRI izražava **NEGATIVNO MIŠLJENJE.**

NALAZI I PREPORUKE

Finansijska revizija

Nalaz

Revizijom je utvrđeno da Uprava nije u Izvještaju o novčanim tokovima III, na odgovarajućim budžetskim pozicijama iskazala izdatke u ukupnom iznosu od 192.935,85€ u odnosu na Glavnu knjigu trezora, jer je u INT-u III planirane izdatke za Izradu i održavanje softvera (Pozicija 4193) u iznosu od 183.255,85€, i iste izvršene u iznosu od 9.680,00€, iskazala na poziciji 441 – Kapitalni izdaci, što nije u skladu sa Zakonom o budžetu Crne Gore za 2023. godinu i Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore i budžete opština.

Preporuka F1

- **Subjekt revizije treba da u INT III iskazuje planirane i izvršene izdatke za Izradu i održavanje softvera na odgovarajućim budžetskim pozicijama shodno Zakonu o budžetu Crne Gore za 2023. godinu i Pravilniku o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore i budžete opština.**

Revizija pravilnosti

Nalaz

Revizijom je utvrđeno da u subjektu revizije jedno lice istovremeno odgovorno za koordinaciju aktivnosti na sprovođenju i unapređenju upravljanja i kontrola i službenik za ovjeravanje i da mu je u opisu poslova radnog mjesta i da **vrši računovodstveno-finansijske poslove**; **priprema podatke za obračun zarada i drugih primanja zaposlenih**; **obezbjeđuje evidenciju rashoda**; **priprema podatke i učestvuje u izradi finansijskih izvještaja**; **vrši plaćanja obaveza; usaglašava stvarno stanje sa knjigovodstvenim; priprema finansijske izvještaje; priprema podatke za knjiženje Glavne knjige i odgovorno je za čuvanje i arhiviranje knjigovodstvene dokumentacije,** što nije u skladu sa odredbama člana 15 Zakona o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru, kojim je propisano da je rukovodilac subjekta dužan da uspostavi unutrašnje kontrole koje će obezbijediti i razdvajanje odgovornosti kojom se sprječava da jedno lice istovremeno bude odgovorno za izvršenje, evidentiranje i kontrolu.

Preporuka P1

- **Uprava za vode treba u skladu sa odredbama člana 15 Zakona o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru da obezbijedi razdvajanje dužnosti, kojom se sprječava da jedno lice istovremeno bude odgovorno za odobravanje, ovlašćivanje, odnosno izvršenje, evidentiranje ili kontrolu.**

Nalaz

Uprava nije donijela plan unaprijeđenja upravljanja i kontrola, što nije u skladu sa članom 11 Zakona, kojim je propisano da se razvoj i sprovođenje upravljanja i kontrola vrši na osnovu Plana unaprijeđenja upravljanja i kontrola, koji utvrđuje rukovodilac subjekta.

Preporuka P2

- **Subjekt revizije je dužan da sprovede sve aktivnosti na uspostavljanju sistema finansijskog upravljanja i kontrola na način predviđen Zakonom o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru.**

Nalaz

U Upravi za period od 2020. do 2024. godine nije vršena unutrašnja revizija, a shodno članu 3 Uredbe o uspostavljanju unutrašnje revizije u javnom sektoru, poslove unutrašnje revizije obavlja jedinica unutrašnje revizije Ministarstva poljoprivrede.

Preporuka P3

- **Preporučuje se subjektu revizije da obavijesti Ministarstvo poljoprivrede, šumarsva i vodoprivrede da u Upravi za vode nije vršena unutrašnja revizija, što je obaveza shodno članu 3 Uredbe.**

Nalaz

Revizijom je utvrđeno da je Uprava u toku 2023. godine vršila plaćanja izdataka po osnovu goriva, telefonskih usluga i reprezenacije, a nije internim aktom utvrđeno ko ostaruje pravo na korišćenje istih na teret sredstva Uprave i do kog limita.

Preporuka P4

- **Preporučuje se subjektu revizije da internim aktom utvrdi ko ostvaruje pravo na korišćenje goriva, telefonskih usluga i reprezenacije na teret sredstva Uprave, kao i limit za navedene izdatke.**

Nalaz

Revizijom je utvrđeno da subjekt revizije ne obezbjeđuje vođenje Glavne knjige, već izvještavanje vrši na osnovu podataka iz Glavne knjige Državnog trezora. Takođe je utvrđeno da subjekt revizije ne obezbjeđuje evidenciju imovine na kontima klase „0", obaveza na kontima klase „2" i primitaka na kontima klase „7", kako je to utvrđeno članom 4 Pravilnika o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore i budžete opština.

Preporuka P5

- **Preporučuje se subjektu revizije da obezbijedi vođenje Glavne knjige u kojoj će evidentirati stalnu imovinu, obaveze, izdatke, primitke i sl., u cilju efikasnijeg i preciznijeg izvještavanja o svim poslovnim transakcijama, kao i upoređivanja podataka sa Glavnom knjigom Državnog trezora, shodno obavezi predviđenoj tačkom 95 Uputstva o radu Državnog trezora.**

Nalaz

Revizijom je utvrđeno da je Uprava rješenjem od 31.12.2023. godine formirala Komisiju za popis nepokretne i pokretne imovine, a da su rješenjem (broj 01-079/24-210) od 11.3.2024. godine, komisiji utvrđeni zadaci koje treba da izvrši i dat rok do 29.03.2024. godine za sačinjavanje izvještaja o popisu.

Preporuka P6

- **Uprava treba da redovni godišnji popis vrši shodno odredbama čl.12, 13 i 15 Uredbe o načinu vođenja evidencije pokretnih i nepokretnih stvari i o popisu stvari u državnoj svojini, na način koji će obezbijediti blagovremeno sačinjavanje izvještaja o popisu, usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem i dostavljanje podataka o promjenama stanja pokretnih i nepokretnih stvari nadležnom organu radi ažuriranja, u Zakonom propisanom roku.**

Nalaz

Upravi za državnu imovinu je 19.03.2024 godine (Dopis broj 01-079/24-210/4) dostavljen Izvještaj i PS obrasci, što nije u skladu sa odredbama člana 50 Zakona o državnoj imovini, kojim je propisan kraj februara tekuće godine, kao rok za dostavu podataka o pokretnim i nepokretnim stvarima za prethodnu godinu.

Preporuka P7

- **Subjekt revizije treba do kraja februara tekuće za prethodnu godinu organu uprave nadležnom za poslove imovine da dostavlja podatke o pokretnim i nepokretnim stvarima shodno odredbama člana 50 Zakona o državnoj imovini.**

Nalaz

U Izvještaju o popisu je konstatovano i da je Uprava u 2023. godini djelatnost obavlja u poslovnom prostoru, lociranim u Podgorici, ul. Bulevar revolucije broj 24, koje shodno podacima iz lista nepokretnosti (LN 1006 KO Podgorica) od 2002. godine koristi Ministarstvo za pravosuđe i upravu. Shodno **prezentiranom** LN neto površina objekta je 15m^2", a da Uprave posjeduje elaborat, u kojem je naznačeno da se radi o površini objekta od 124m^2.

Preporuka P8

- **Preporučuje se subjektu revizije da u cilju otklanjanja utvrđenje neusklađenosti u kvadraturi i korisniku preduzme aktivnosti kod nadležnog organa kako bi se izvršilo pravilno evidentiranje podataka o državnoj imovini u poslovnim knjigama subjekta revizije.**

Nalaz

Revizijom je utvrđeno da Uprava raspolaže sa dva službena vozila, a uvidom u analitičku evidenciju osnovnih sredstava, utvrđeno je da sadašnja vrijednost navedenih vozila iznosi 0,00€, odnosno da su ista u potpunosti amortiziovana a da su ista u upotrebi.

Preporuka P9

- **Subjekt revizije treba da izvrši procjenu vrijednosti osnovnih sredstava koja su potpuno amortizoravana, shodno odredbama člana 11 stav 2 Uputstva o bližem načinu vršenja popisa pokretnih i nepokretnih stvari u državnoj svojini.**

Nalaz

Subjekt revizije nije prezentirao internu proceduru o evidenciji imovine kojom bi se bliže definisao način vršenja popisa i vođenja evidencije pokretnih i nepokretnih stvari u državnoj svojini, koje koristi Uprava.

Preporuka P10

- **Subjekat revizije treba da u cilju uspostavljanja i razvoja adekvatnog sistema finansijskog upravljanja i kontrola izradi i primjeni procedure kojim će bliže definisati način vršenja popisa i vođenja evidencije pokretnih i nepokretnih stvari u državnoj svojini koje koristi.**

Nalaz

Revizijom je utvrđeno da Uprava za vode nema pisanu proceduru za izradu predloga budžeta i metodologiju planiranja potrebnih sredstava.

Preporuka P11

- **Preporučuje se da Uprava za vode u skladu sa Zakonom o budžetu i fiskalnoj odgovornosti donese pisanu proceduru i metodologiju planiranja potrebnih sredstava za izradu predloga budžeta.**

Nalaz

Uprava za vode je dostavila IOPPD obrasce Poreskoj upravi 05.01.2024. godine, za svih 12 mjeseci 2023. godine, što nije u skladu sa članom 47 tačka 2 Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica i članom 5 Pravilnika o obliku, sadržini, načinu popunjavanja i dostavljanja jedinstvenog obrasca izvještaja o obračunatom i plaćenom porezu na dohodak fizičkih lica i doprinosima za obavezno socijalno osiguranje, koji nalaže da se IOPPD obrasci dostavljaju do 15-og u mjesecu za prethodni obračunski period (mjesec).

Preporuka P12

- **Uprava za vode je dužna da podnosi IOPPD obrasce Poreskoj upravi u propisanoj formi i predviđenim rokovima, u skladu sa članom 47 Zakona i članom 5 važećeg Pravilnika.**

Nalaz

Revizijom je utvrđeno da je ugovorom o djelu jedan izvršilac bio angažovan u 2023. godini 11 mjeseci na poslovima koji se odnose na upravne aktivnosti koje podrazumijevaju donošenje upravnih akta, zaključivanje upravnih ugovora, zaštitu korisnika usluga od opšteg interesa, kao i predzimanje drugih upravnih aktivnosti u upravnim stvarima u skladu sa zakonom, tj. za vršenje poslova koji su u opisu sistematizovanih radnih mjesta i osnovna su djelatnost subjekta revizije.

Preporuka P13

- **Subjekt revizije treba da po osnovu ugovora o djelu angažuje izvršioce, isključivo za poslove koji nisu u opisu poslova sistematizovanih radnih mjesta, obzirom da poslove iz nadležnosti državnih organa i organa državne uprave obavljaju državni službenici i namještenici shodno Zakonu o državnim službenicima i namještenicima.**

Nalaz

Uprava za vode nije uspostavila efikasan sistem evidencije obračunatih i naplaćenih vodnih naknada, što predstavlja suštinsku povredu načela zakonitosti, transparentnosti i odgovornog finansijskog upravljanja javnim prihodima.

Uprava se poziva na odredbe člana 20 Zakona o finansiranju upravljanja vodama, koji propisuje da se u pogledu naplate, obračuna kamate, zastarjelosti i kontrole plaćanja primjenjuju propisi kojima je uređena poreska administracija, tumačeći da je isključiva nadležnost za naplatu i kontrolu izvršenja plaćanja prenijeta na Poresku upravu. Međutim, ovakvo tumačenje je pravno neutemeljeno i suprotno načelu funkcionalne odgovornosti organa uprave.

Član 17 istog zakona eksplicitno propisuje obavezu obveznika naknada da nadležnom organu – Upravi za vode, dostavljaju izvještaje o izvršenim uplatama u roku od pet dana od dana plaćanja. Ova odredba nedvosmisleno potvrđuje da Uprava za vode ima primarnu odgovornost za praćenje, evidentiranje i upravljanje prihodima od vodnih naknada, kao i za preduzimanje odgovarajućih mjera u slučaju neizmirenja obaveza. Time se jasno utvrđuje da Uprava ne može svoju zakonsku dužnost svesti samo na obračun naknada, dok istovremeno zanemaruje kontrolu naplate i upravljanje potraživanjima.

Neispunjavanje ove obaveze direktno ukazuje na činjenicu da Uprava za vode nije u ovom dijelu izvršavala poslove iz svoje nadležnosti, čime je narušila efikasnost sistema

upravljanja prihodima koji proističu iz vodnih resursa. Odsustvo adekvatne evidencije i nadzora rezultiralo je nagomilavanjem dugovanja obveznika u ukupnom iznosu od 2.510.420,55€, pri čemu je 70,35% tog duga vezano za subjekte koji su u stečaju, što dodatno umanjuje mogućnost naplate i generiše fiskalne rizike za budžet. Osim što predstavlja nepropisno postupanje, ovakvo zanemarivanje zakonskih obaveza narušava fiskalnu disciplinu i ozbiljno ugrožava načelo odgovornog upravljanja javnim prihodima.

Preporuka P14

- **Uprava za vode treba da uspostavi sveobuhvatnu i ažurnu evidenciju obračunatih i naplaćenih naknada, te da u slučaju neblagovremene uplate obavijesti Poresku upravu radi preduzimanja mjera prinudne naplate, kako je predviđeno relevantnim poreskim propisima. Ovakav postupak je neophodan kako bi se osiguralo zakonito, efikasno i transparentno upravljanje prihodima od vodnih naknada i smanjio rizik od gubitaka u budžetskim prihodima**

Nalaz

Revizijom je utvrđeno da je subjekt revizije u Planu javnih nabavki, usluge Izrade i faze kompleksnih detaljnih hidrogeoloških i geofizičkih istraživanja sliva rijeke Cijevne procijenjene vrijednosti 33.057,85€, definisao kao radove i planirao i sproveo kao jednostavnu nabavku, što nije u skladu sa odredbama članova 26 i 27 Zakona o javnim nabavkama, kojim je propisano da se nabavke usluga procijenjene vrijednosti veće od 25.000,00€ sprovode po postupcima iz člana 51 Zakona.

Preporuka P15

- **Subjekt revizije treba da nabavke usluga procijenjene vrijednosti 25.000,00€ ili veće, sprovodi po postupcima iz člana 51 Zakona o javnim nabavkama.**

Nalaz

Takođe je utvrđeno da je u Zahtjevu za podnošenje ponuda od 01.08.2023. godine označena vrsta predmeta "radovi" uz CPV oznaku **71**351000 - Geološke, geofizičke i druge naučne usluge istraživanja, što nije u skladu sa Jedinstvenim rječnikom javnih nabavki i smjernicama Evropske komisije, kojima je utvrđeno da se za CPV oznake koje počinju od 49 do 98, definiše vrsta predmeta za "usluge", dok za "radove" CPV oznaka mora počinjati sa 45

Preporuka P16

- **Uprava za vode treba da CPV oznake vrste predmeta nabavke (robe, radovi ili usluge) vrši u skladu sa Jedinstvenim rječnikom javnih nabavki i smjernicama Evropske komisije.**

Nadležni Kolegijum DRI je utvrdio da, karakter nalaza u izvršenoj reviziji Godišnjeg finansijskog izvještaja i pravilnosti poslovanja Uprave za vode za 2023. godinu, zahtijeva da subjekat revizije:

- u roku od 30 dana, tj. **do 19. maja 2025. godine**, **dostavi** Državnoj revizorskoj instituciji **akcioni plan za realizaciju preporuka**;

- u skladu sa članom 15 Zakona o Državnoj revizorskoj instituciji, **u roku od šest mjeseci**, **do 22. oktobra 2025. godine**, izvijesti DRI o preduzetim radnjama po izrečenim preporukama, odnosno da popuni Izvještaj o realizaciji preporuka i dostavi ga Državnoj revizorskoj instituciji.

Izvještaj o reviziji Godišnjeg finansijskog izvještaja i pravilnosti poslovanja Uprave za vode za 2023. godinu biće dostavljen na upoznavanje:

- Skupštini Crne Gore;
- Odboru za turizam, poljoprivredu, ekologiju i prostorno planiranje;
- Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede;

rukovodilac Kolegijuma DRI

Siniša Čađenović, član Senata DRI

II OPŠTI DIO

2.1 Pravni osnov za vršenje revizije

Pravni osnov za vršenje revizije sadržan je u:

- Ustavu Crne Gore, član 144 ("Sl. list CG" br. 01/07);
- Zakonu o Državnoj revizorskoj instituciji, član 4 ("Sl. list RCG" br. 28/04, 27/06, 78/06 i "Sl. list CG" br. 17/07, 73/10, 40/11, 31/14 i 70/17);
- Godišnjem planu revizija Državne revizorske institucije za 2024. godinu;
- Odluci Kolegijuma nadležnog za vršenje ove revizije broj: 03-035/24-2505/2 od 09. oktobra 2024. godine.

Revizija Godišnjeg finansijskog izvještaja Uprave za vode za 2023. godinu izvršena je u skladu sa:

- Poslovnikom Državne revizorske institucije („Sl. list CG" br. 03/15);
- Uputstvom o metodologiji vršenja finansijske revizije i revizije pravilnosti („Sl. list CG" br. 07/15);
- Smjernicama za kontrolu kvaliteta vršenja revizije;
- Međunarodnim standardima (ISSAI 100-999).

2.2 Opšti podaci o subjektu revizije

Uprava za vode je organ državne uprave nadležan za sprovođenje politike upravljanja vodama u Crnoj Gori, u skladu sa načelima upravljanja vodama, vodnim i priobalnim zemljištem i vodnim objektima. U Upravi za vode se sprovode mjere i radnje sa ciljem obezbjeđenja i korišćenja voda, uz dugoročnu zaštitu kvaliteta voda i vodoizvorišta, zaštitu voda od zagađenja, uređenje voda i vodotoka i zaštitu od štetnog dejstva voda.

Uprava za vode vrši poslove državne uprave u skladu sa Zakonom o državnoj upravi, drugim zakonima i podzakonskim aktima.

Uprava za vode je od januara 2019. godine, u skladu sa Uredbom o organizaciji i načinu rada državne uprave dobila status samostalnog državnog organa sa sjedištem u Podgorici.

2.3 Nadležnost subjekta revizije

Uredbom o organizaciji i načinu rada državne uprave (član 44) je utvrđeno da Uprava za vode, vrši poslove koji se odnose na: ,,Obezbjeđenje i sprovođenje mjera i radova na uređenju voda i vodotoka, zaštiti od štetnog dejstva voda i zaštiti voda od zagađivanja; obezbjeđenje korišćenja voda, materijala iz vodotoka, vodnog zemljišta i vodnih objekata u državnoj svojini, putem koncesija, zakupa i sl.; upravljanje vodnim objektima za zaštitu od štetnog dejstva vode; vođenje investitorskih poslova, vršenje stručnog nadzora i kontrolu kvaliteta izvedenih radova; tehnički pregled i prijem

izvedenih radova; **izdavanje vodnih akata; obračun vodnih naknada**; uspostavljanje i vođenje vodnog informacionog sistema, vodnih katastara, registra voda od značaja za Crnu Goru i monitoringa prirodnih i drugih pojava radi obezbjeđenja podataka za zaštitu od štetnog dejstva voda; pripremu stručnih osnova za propise, planove i programe; utvrđivanje granica vodnog dobra i određivanje statusa javnog vodnog dobra; zaštitu voda i vodnog zemljišta od protivpravnog prisvajanja i korišćenja; stručno usavršavanje (savjetovanje, kursevi i dr.), saradnju sa odgovarajućim međunarodnim organizacijama i institucijama u okviru utvrđenih ovlašćenja; kao i druge poslove koji su joj određeni u nadležnost."

2.4 Organizacija i organi subjekta revizije

Uprava za vode je od januara 2019. godine, u skladu sa Uredbom o organizaciji i načinu rada državne uprave ("Sl. list Crne Gore", broj 87/18, 02/19) dobila status samostalnog državnog organa sa sjedištem u Podgorici.

Uprava za vode vrši poslove državne uprave u skladu sa Zakonom o državnoj upravi ("Službeni list Crne Gore", br. 078/18 od 04.12.2018, 070/21 od 25.06.2021, 052/22 od 13.05.2022), drugim zakonima i podzakonskim aktima.

Unutrašnja organizacija, radna mjesta, posebni uslovi za zasnivanje radnih odnosa zaposlenih uređeni su u se Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Uprave za vode br. 645/2 od 08.07.2021 godine je donijet u julu 2021. godine. Za obavljanje poslova iz nadležnosti Uprave utvrđena su radna mjesta za 18 izvršilaca. U periodu vršenja revizije popunjeno je devet radnih mjesta sa devet izvšilaca (uključujući i imenovanje direktorke shodno rješenju Vlade Crne Gore broj: 04-2401/2 od 20.04.2022. godine). Tokom 2023 godine nije bilo izmjena Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Uprave, utvrđene su sljedeće organizacione jedinice:

-Sektor za upravljanje vodama

-Odjeljenje za upravljanje vodnim područjem Dunavskog i Jadranskog sliva

-Odjeljenje za vodni informacioni sistem i monitoring voda

-Služba za opšte i finansijske poslove

Na postupak zasnivanja radnog odnosa, prava, obaveze i odgovornosti zaposlenih u Upravi, shodno se primjenjuju odredbe zakona kojim se uređuju prava, obaveze i odgovornosti državnih službenika i namještenika.

Direktorica u Upravi za vode od 16.septembra 2021.godine je Vesna Bajović.

2.5 Vrsta revizije

Državna revizorska institucija je izvršila finansijsku reviziju i reviziju pravilnosti. Finansijska revizija podrazumijeva reviziju Godišnjeg finansijskog izvještaja Uprave za vode za 2023. godinu, dok revizija pravilnosti podrazumijeva usklađenost poslovanja iste sa zakonskom i drugom regulativom.

2.6 Predmet i obuhvat revizije

Predmet revizije je Godišnji finansijski izvještaj Uprave za vode za 2023. godinu i usklađenost poslovanja sa zakonskim i drugim propisima.

2.7 Cilj revizije

Cilj finansijske revizije je izražavanje mišljenja o tome da li su:

- finansijski izvještaji u svim materijalnim aspektima pripremljeni u skladu sa okvirom finansijskog izvještavanja;
- finansijski izvještaji u svim materijalnim aspektima prezentovani na fer i objektivan način u skladu sa datim okvirom.

Cilj revizije pravilnosti je izražavanje mišljenja o tome da li su finansijske i druge radnje subjekta revizije, u svim materijalnim aspektima usklađene sa relevantnim zakonskim i drugim propisima koji su identifikovani kao kriterijumi.

2.8 Kriterijumi revizije

Za **finansijsku reviziju** identifikovani su sljedeći kriterijumi:

- MRS za javni sektor;
- Zakon o budžetu i fiskalnoj odgovornosti ("Sl. list CG", br. 20/14 … 125/23);
- Zakon o budžetu Crne Gore za 2023. godinu ("Sl. list CG", br. 70/21);
- Pravilnik o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore i budžete opština ("Sl. list CG", br. 72/16, 106/20 i 80/21);

Za **reviziju pravilnosti** identifikovani su sljedeći kriterijumi:

- Zakon o vodama ("Sl. list RCG" br. 27/07, "Sl. list CG" br. 73/10 … 84/18, 84/24);
- Zakon o finansiranju upravljanja vodama ("Sl.list CG" br. 2/17 i 84/24);
- Zakon o upravljanju komunalnim otpadnim vodama ("Sl.list CG") br. 02/17 i 84/24);
- Zakon o radu ("Sl. list CG" br. 74/19 … 86/24);
- Zakon o državnim službenicima i namještenicima ("Sl. list CG", br. 02/18 …37/22);
- Zakon o zaradama zaposlenih u javnom sektoru ("Sl. list CG", br. 16/16 ... 084/24);

- Uredba o sadržaju i načinu pripreme plana upravljanja vodama na vodnom području rječnog sliva ili na njegovom dijelu ("Sl.list CG" br. 39/09);
- Uredba o načinu kategorizacije i kategorijama vodnih objekata i njihovom davanju na upravljanje i održavanje ("Sl.list CG" br. 15/08);
- Uredba o načinu određivanja granica vodnog zemljišta ("Sl.list CG" br. 025/12);
- Uredba o sadržaju i načinu vođenja vodnog informacionog sistema ("Sl.list CG" br. 33/08);
- Uredba o organizaciji i načinu rada državne uprave ("Sl. list CG", br. 98/23 ... 93/24);
- Strategija upravljanja vodama;
- Plan davanja koncesija u oblasti voda za 2023. godinu;
- Uredba o načinu vođenja evidencije pokretnih i nepokretnih stvari i o popisu stvari u državnoj svojini, ("Sl. list CG" broj 13/10);
- Uredba o uspostavljanju unutrašnje revizije u javnom sektoru ("Sl.list CG", br. 96/21 i 134/22);
- Uredba o naknadi troškova zaposlenih u javnom sektoru ("Sl. list CG", br. 40/16 ... 108/20);
- Pravilnik o evidenciji postupaka javnih nabavki ("Sl. list CG", br. 63/11);
- Pravilnik obrascima evidencija u postupcima javnih nabavki ("Sl. list CG", br. 61/20);
- Pravilnik o razvrstavanju materijalne i nematerijalne imovine po grupama i metodama za utvrđivanje amortizacije budžetskih i vanbudžetskih korisnika ("Sl. list RCG", br. 32/03);
- Pravilnik o načinu ostvarivanja prava na privremenu spriječenost za rad i ostvarivanja prava na naknadu zarade za vrijeme privremene spriječenosti za rad ("Sl. list CG", br. 106/20);
- Pravilnik o načinu uspostavljanja i sprovođenja upravljanja i kontrola u javnom sektoru ("Sl. list CG", br. 71/19);
- Pravilnik o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore i budžete opština ("Sl. list CG", br. 72/16 ... 80/21);
- Pravilnik o načinu sačinjavanja i podnošenja finansijskh izvještaja budžeta, državnih fondova i jedinica lokalne samouprave ("Sl. list CG", br. 23/14 i 71/19);
- Međunarodni računovodstveni standardi za javni sektor i odgovarajuća računovodstvena načela.
- Pravilnik o metodologiji sagledavanja kvaliteta rada unutrašnje revizije u javnom sektoru ("Sl. list CG", br. 01/20);
- Uputstvo o bližem načinu vršenja popisa pokretnih i nepokretnih stvari u državnoj svojini ("Sl. list CG", br. 47/11);
- Uputstvo o radu Državnog trezora ("Sl. list CG", br. 53/14, 32/24);
- Uputstvo o sadržaju izvještaja i načinu izvještavanja o sistemu finansijskog upravljanja i kontrola ("Sl. list CG", br. 36/15);
- Zakonom o zaštiti prirode ("Sl. list CG", br. 54/16 ... 84/24).

2.9 Metode vršenja revizije

Revizija je vršena kombinovanjem postupka dokumentarne i terenske revizije. U pripremnoj fazi revizije izvršeno je identifikovanje i procjena rizika kroz razumijevanje subjekata revizije i njihovog okruženja uključujući i interne kontrole.

Za potrebe prikupljanja revizorskih dokaza, proučena je pravna regulativa, interni akti, kao i dokumentacija o poslovanju Uprave za vode. U postupku revizije provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Provjerena je primjena zakonske i druge regulative, s ciljem utvrđivanja da li je poslovanje Uprave za vode u skladu sa važećom regulativom.

Materijalnost je za finansijsku reviziju, shodno metodologiji DRI i profesionalnom prosuđivanju utvrđena u iznosu od 4.296,21€ tj. 0,84% ukupnih izdataka Uprave koji iznose 511.454,03€.

2.10 Vrijeme vršenja revizije

Revizija Godišnjeg finansijskog izvještaja Uprave za vode za 2023. godinu i usklađenosti poslovanja za zakonskom i drugom regulativom je planirana Godišnjim planom revizija DRI za 2024. godinu, kojim je definisano pretpostavljeno vrijeme trajanja revizije od ukupno 70 revizorskih dana.

III UTVRĐENO ČINJENIČNO STANJE

3.1 Sistem unutrašnjih finansijskih kontrola

Uprava za vode je obavezna da uredi sistem unutrašnjih finansijskih kontrola i unutrašnju reviziju Shodno Zakonu o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru i Uredbi o uspostavljanju unutrašnje revizije u javnom sektoru.

Uprava za vode obezbjeđuje sistem dvojnog potpisa u kome nijedna obaveza ne može biti preuzeta ili izvršeno plaćanje bez potpisa rukovodioca subjekta i rukovodioca finansijske službe ili drugog ovlašćenog lica.

Službenik za finansije je direktorica - Vesna Bajović, a službenik za ovjeravanje je samostalni savjetnik I Danilo Globarević.

Shodno članu 7 Zakona o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru Uprava za vode je odredila samostalnog savjetnika I za finansijsko-računovodstvene poslove Danila Globarevića, za lice odgovorno za koordinaciju aktivnosti na sprovođenju i unapređenju upravljanja i kontrola.

Revizijom je utvrđeno da u subjektu revizije jedno lice istovremeno odgovorno za koordinaciju aktivnosti na sprovođenju i unapređenju upravljanja i kontrola i službenik za ovjeravanje i da mu je u opisu poslova radnog mjesta i da **vrši računovodstveno-finansijske poslove**; **priprema podatke za obračun zarada i drugih primanja zaposlenih**; **obezbjeđuje evidenciju rashoda**; **priprema podatke i učestvuje u izradi finansijskih izvještaja**; **vrši plaćanja obaveza; usaglašava stvarno**

stanje sa knjigovodstvenim; priprema finansijske izvještaje; priprema podatke za knjiženje Glavne knjige i odgovorno je za čuvanje i arhiviranje knjigovodstvene dokumentacije, što nije u skladu sa odredbama člana 15 Zakona o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru, kojim je propisano da je rukovodilac subjekta dužan da uspostavi unutrašnje kontrole koje će obezbijediti i razdvajanje odgovornosti kojom se sprječava da jedno lice istovremeno bude odgovorno za izvršenje, evidentiranje i kontrolu.

- **Uprava za vode treba u skladu sa odredbama člana 15 Zakona o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru da obezbijedi razdvajanje dužnosti, kojom se sprječava da jedno lice istovremeno bude odgovorno za odobravanje, ovlašćivanje, odnosno izvršenje, evidentiranje ili kontrolu.**

Uprava nije donijela plan unaprijeđenja upravljanja i kontrola, što nije u skladu sa članom 11 Zakona, kojim je propisano da se razvoj i sprovođenje upravljanja i kontrola vrši se na osnovu Plana unaprijeđenja upravljanja i kontrola, koji utvrđuje rukovodilac subjekta.

- **Subjekt revizije je dužan da sprovede sve aktivnosti na uspostavljanju sistema finansijskog upravljanja i kontrola na način predviđen Zakonom o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru.**

U Upravi za period od 2020. do 2024. godine nije vršena unutrašnja revizija, a shodno članu 3 Uredbe o uspostavljanju unutrašnje revizije u javnom sektoru, poslove unutrašnje revizije obavlja jedinica unutrašnje revizije Ministarstva poljoprivrede.

- **Preporučuje se subjektu revizije da obavijesti Ministarstvo poljoprivrede, šumarsva i vodoprivrede da u Upravi za vode nije vršena unutrašnja revizija, što je obaveza shodno članu 3 Uredbe.**

Revizijom je utvrđeno da je Uprava u toku 2023. godine vršila plaćanja izdataka po osnovu goriva, telefonskih usluga i reprezenacije, a nije internim aktom utvrđeno ko ostaruje pravo na korišćenje istih na teret sredstva Uprave i do kog limita.

- **Preporučuje se subjektu revizije da internim aktom utvrdi ko ostvaruje pravo na korišćenje goriva, telefonskih usluga i reprezenacije na teret sredstva Uprave, kao i limit za navedene izdatke.**

Donijeti su kadrovski plan i plan integriteta, koji su objavljeni na sajtu Uprave za vode Vlade Crne Gore.

Uvidom u kartone deponovanih potpisa dostavljene Ministarstvu finansija, utvrđeno je da su u Upravi personalno odvojene funkcije službenika za odobravanje i funkcije službenika za ovjeravanje.

3.2 Računovodstvene evidencije

Finansijsko-računovodstveni poslovi za potrebe Uprave vrše se u Službi za opšte i finansijske poslove. Shodno Izjavi subjekta revizije, Uprava računovodstvene evidencije obezbjeđuje na gotovinskoj i modifikovanoj gotovinskoj osnovi. Plaćanja se vrše kroz SAP program, obračun zarada kroz centralizovani sistem obračuna.

Izvor finansiranja su opšti prihodi budžeta i namjenski prihodi od naknada za vode.

Revizijom je utvrđeno da subjekt revizije ne obezbjeđuje vođenje Glavne knjige, već izvještavanje vrši na osnovu podataka iz Glavne knjige Državnog trezora. Takođe je utvrđeno da subjekt revizije ne obezbjeđuje evidenciju imovine na kontima klase „0", obaveza na kontima klase „2" i primitaka na kontima klase „7", kako je to utvrđeno članom 4 Pravilnika o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore i budžete opština.

- **Preporučuje se subjektu revizije da obezbijedi vođenje Glavne knjige u kojoj će evidentirati stalnu imovinu, obaveze, izdatke, primitke i sl., u cilju efikasnijeg i preciznijeg izvještavanja o svim poslovnim transakcijama, kao i upoređivanja podataka sa Glavnom knjigom Državnog trezora, shodno obavezi predviđenoj tačkom 95 Uputstva o radu Državnog trezora.**

3.3. Popis i evidentiranje imovine

Revizijom je utvrđeno da je Uprava rješenjem od 31.12.2023. godine formirala Komisiju za popis nepokretne i pokretne imovine, a da su rješenjem (broj 01-079/24-210) od 11.3.2024. godine, komisiji utvrđeni zadaci koje treba da izvrši i dat rok do 29.03.2024. godine za sačinjavanje izvještaja o popisu.

- **Uprava treba da redovni godišnji popis vrši shodno odredbama čl.12, 13 i 15 Uredbe o načinu vođenja evidencije pokretnih i nepokretnih stvari i o popisu stvari u državnoj svojini, na način koji će obezbijediti blagovremeno sačinjavanje izvještaja o popisu, usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem i dostavljanje podataka o promjenama stanja pokretnih i nepokretnih stvari nadležnom organu radi ažuriranja, u Zakonom propisanom roku.**

Popisna komisija je dana 19.03.2024. godine, nakon naturalnog popisa izvršila usaglašavanja stvarnog stanja sa knjigovodstvenim stanjem sačinila Izvještaj o popisu pokretne i nepokretne imovine, popis blagajne, računa kod banaka i obaveza. U izvještaju (broj 01-079/24-210/2) je konstatovano ukupna nabavna vrijednost opreme

u iznosu od 90.575.82€, amortizovana (otpisana) vrijednost u iznosu od 74.932.42€ i sadašnja vrijednost u iznosu od 15.643,40€, stanje gotovine u blagajne u iznosu od 0,00€ i depozit na transakcionom računu kod CKB banke u iznosu od 9.998,00€.

Konstatovano je da su u 2023 godini nabavljena osnovna sredstva u iznosu od 2.767,58€ (kompjuterska oprema).

Upravi za državnu imovinu je 19.03.2024 godine (Dopis broj 01-079/24-210/4) dostavljen Izvještaj i PS obrasci, što nije u skladu sa odredbama člana 50 Zakona o državnoj imovini, kojim je propisan kraj februara tekuće godine, kao rok za dostavu podataka o pokretnim i nepokretnim stvarima za prethodnu godinu.

- **Subjekt revizije treba do kraja februara tekuće za prethodnu godinu organu uprave nadležnom za poslove imovine da dostavlja podatke o pokretnim i nepokretnim stvarima shodno odredbama člana 50 Zakona o državnoj imovini.**

U Izvještaju o popisu je konstatovano i da je Uprava u 2023. godini djelatnost obavlja u poslovnom prostoru, lociranim u Podgorici, ul. Bulevar revolucije broj 24, koje shodno podacima iz lista nepokretnosti (LN 1006 KO Podgorica) od 2002. godine koristi Ministarstvo za pravosudje i upravu. Shodno **prezentiranom** LN neto površina objekta je 15m^2", a da Uprave posjeduje elaborat, u kojem je naznačeno da se radi o površini objekta od 124m^2.

- **Preporučuje se subjektu revizije da u cilju otklanjanja utvrđenje neusklađenosti u kvadraturi i korisniku preduzme aktivnosti kod nadležnog organa kako bi se izvršilo pravilno evidentiranje podataka o državnoj imovini u poslovnim knjigama subjekta revizije.**

Revizijom je utvrđeno da Uprava raspolaže sa dva službena vozila, a uvidom u analitičku evidenciju osnovnih sredstava, utvrđeno je da sadašnja vrijednost navedenih vozila iznosi 0,00€, odnosno da su ista u potpunosti amortiziovana i da su u upotrebi.

- **Subjekt revizije treba da preispita korisni vijek upotrebe prevoznih sredstava koja su u potpunosti amortizovana i nemaju sadašnju vrijednost i izvrši procjenu vrijednosti istih, shodno odredbama člana 11 stav 2 Uputstva o bližem načinu vršenja popisa pokretnih i nepokretnih stvari u državnoj svojini.**

Revizijom je utvrđeno da subjekt revizije analitičku evidenciju osnovnih sredstava obezbjeđuje vanbilansno u excel formatu.

Takođe je utvrđeno da su popisne liste potpisane i ovjerene i da sadrže podatke o nazivu osnovnog sredstava, inventarnom broju, cijeni, količini i vrijednosti. Nakon naturalnog popisa izvršeno je usaglašavanja stvarnog stanja sa knjigovodstvenim stanjem.

Upoređujući popisne liste i prezentiranu računovodstvenu evidenciju utvrđena su izvjesna odstupanja u pogledu grupisanja osnovnih sredstava po vrsti koja se odnose na dio kompjuterske i kancelarijske opreme, što je u krajnjem rezultiralo neadekvatnim podacima o strukturi **nabavne, otpisane i sadašnje vrijednosti kancelarijske i kompjuterske opreme, ali isto nije imalo uticaja na ukupnu vrijednost opreme.**

Subjekt revizije nije prezentirao internu proceduru o evidenciji imovine kojom bi se bliže definisao način vršenja popisa i vođenja evidencije pokretnih i nepokretnih stvari u državnoj svojini, koje koristi Uprava.

- **Subjekat revizije treba da u cilju uspostavljanja i razvoja adekvatnog sistema finansijskog upravljanja i kontrola izradi i primjeni procedure kojim će bliže definisati način vršenja popisa i vođenja evidencije pokretnih i nepokretnih stvari u državnoj svojini koje koristi.**

3.4 Depoziti na računima kod poslovnih banaka

Uvidom u raspoloživu dokumentaciju (Zahtjev prema Ministarstvu finansija br. 11/19-0101-785, od 19.07.2019. godine za otvaranje računa, nalog Ministarstva finansije (br. 06-4014/1 od 22.07.2019. godine) Crnogorskoj komercijalnoj banci za otvaranje računa Upravi za vode, ugovor o otvaranju i vođenju transakcionog računa za izvršavanje nacionalnih platnih transakcija između Uprave za vode i CKB, karton deponovanih potpisa, utvrđeno je da Uprava raspolaže sa računom (broj 510000000010870151), otvorenim kod Crnogorske komercijalne banke, da je obezbijeđen sistem dvojnog potpisa, odnosno, da za odobravanje i ovjeravanje plaćanja nije zadužena ista osoba, kao i da tokom godine nije bilo prometa na računu i da je stanje depozita na 01.01. i na 31.12.2023. godine iznosilo 9.998,00 eura.

3.5 Planiranje i preusmjeravanje sredstava

Zakonom o budžetu Crne Gore za 2023. godinu odobrena budžetska sredstva za realizaciju predviđenih aktivnosti Uprave za vode u 2023. godini iznosila su 727.428,03€ i ista su iskazana kroz Program 16 006 Vodoprivreda, Potprogram 16 006 004 - Djelovanje Uprave za vode, sa četiri aktivnosti.

Tabela 1: Planirani budžet Uprave za vode za 2023. godinu

			Iz baze podataka Državnog trezora		
EK.	Opis	Plan (Zakon o budžetu za 2023. godinu)	Preusmjerenja +	Preusmjerenja -	Tekući budžet za 2023. godinu(Predlog zakona o
4	**IZDACI**	**727.428,04**	**45.998,19**	**- 45.998,19**	**727.428,04**
41	**Tekući izdaci**	**363.824,72**	**42.518,19**	**- 12.885,40**	**393.457,61**
411	**Bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca**	**126.285,82**	**3.505,26**	**- 1.141,25**	**128.649,93**
4111	Neto zarade	97.492,31	-	- 638,89	96.853,42
4112	Porez na zarade	2.670,07	3.048,40	-	5.718,47
4113	Doprinosi na teret zaposlenog	18.373,15	-	- 502,36	17.870,79
4114	Doprinosi na teret poslodavca	7.349,48	-	-	7.349,48
4115	Opštinski prirez	400,81	456,86	-	857,67
412	**Ostala lična primanja**	**2,00**	**-**	**-**	**2,00**
413	**Rashodi za materijal**	**14.037,46**	**6.900,00**		**20.937,46**
4131	Administrativni materijal	5.743,55	-	-	5.743,55
4133	Rashodi za energiju	1.326,96	-	-	1.326,96
4135	Rashodi za gorivo	6.466,95	6.900,00	-	13.366,95
4139	Ostali rashodi za materijal	500,00	-	-	500,00
414	**Rashodi za usluge**	**15.748,84**	**18.309,40**	**-**	**34.058,24**
4141	Službena putovanja	2.000,00	5.500,00	-	7.500,00
4142	Reprezentacije	781,22	4.700,00	-	5.481,22
4143	Komunikacione usluge	4.120,43	2.109,40	-	6.229,83
4146	Advokatske, notarske i pravne usluge	500,00	-	-	500,00
4147	Konsultantske usluge, projekti i studije	1.444,95	-	-	1.444,95
4148	Usluge stručnog usavršava	818,07	-	-	818,07
4149	Ostale usluge	6.084,17	6.000,00	-	12.084,17
415	**Rashodi za tekuće održava**	**4.810,60**	**7.500,00**	**-**	**12.310,60**
4152	Tekuće održavanje građevinskih objekata	1.920,60	400,00	-	2.320,60
4153	Tekuće održavanje opreme	2.890,00	7.100,00	-	9.990,00
416	**Kamate**	**1,00**	**-**	**-**	**1,00**
419	**Ostali izdaci**	**202.939,00**	**6.303,53**	**- 11.744,15**	**197.498,38**
4191	Izdaci po osnovu isplate ug	7.938,00	6.303,53	-	14.241,53
4193	Izrada i održavanje softver	195.000,00	-	- 11.744,15	183.255,85
4194	Osiguranje	1,00	-	-	1,00
43	**Transferi institucijama, pojednicima, nevladinom i javnom sektoru**	**3.420,00**	**1.630,00**	**-**	**5.050,00**
44	**Kapitalni izdaci**	**360.182,32**	**1.850,00**	**- 33.112,79**	**328.919,53**
441	**Kapitalni izdaci**	**360.182,32**	**1.850,00**	**- 33.112,79**	**328.919,53**
4411	Izdaci za opremu	3.382,32	1.850,00	-	5.232,32
4415	Izdaci za infrastrukturu od opšteg značaja	356.800,00	-	- 33.112,79	323.687,21
46	**Otplata dugova**	**1,00**	**-**	**-**	**1,00**

Uprava za vode je dostavila je Ministarstvu finansija Zahtjev za budžetskim sredstvima za 2023. godinu sa obrazloženjem plana budžeta po budžetskim pozicijama. Zahtjevana sredstva Uprave za vode za 2023. godinu iznosila su **2.186.769,96€.**

Zakonom su odobrena budžetska sredstva za realizaciju predviđenih aktivnosti Uprave za vode u 2023. godini u iznosu od 727.428,03€, što je za 1.459.341,93€ manje od zahtijevanog iznosa, odnosno **33,26%** zahtijevanih sredstava.

Zahtjev za dodjelu budžetskih sredstava za 2023. godinu dostavljen u roku, pripremljen je i sačinjeni u skladu sa odredbama članova 24, 29 i 30 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti i Stručnim uputstvom Ministarstva finansija.

Preusmjeravanje sredstava u iznosu od 45.998,19€ vršeno je interno u okviru budžeta Uprave za vode, dok eksternih preusmjeravanja nije bilo.

Na osnovu podnesenih zahtjeva i rješenja Ministarstvo finansija sa pozicije 441-Kapitalni izdaci (preusmjeren iznos od 33.112,79€) i pozicije 4193 – Izrada i održavanje softvera (preusmjeren iznos od 11.744,15€) izvršena su preusmjeravanja 44.856,94€ na pozicije tekuće potrošnje: tekuće održavanje opreme (iznos od 7.100€), rashodi za gorivo (iznos od 6.900€), izdaci po osnovu isplate ugovora o djelu (iznos

od 6.303,53€), ostale usluge (iznos od 6.000€), službena putovanja (iznos od 5.500€), reprezentacija (iznos od 4.700€), porez na zarade (iznos od 3.048,4€) itd. Sredstva su bila opredijeljena za Program korišćenja sredstava upravljanja vodama za 2023. godinu ("Službeni list CG", br. 071/23, akt broj: 07-319/23-2643/2, donijet na sjednici Vlade održanoj 15. juna 2023. godine) kao namjenska sredstva za uređenje vodotoka, redovno održavanje i sprovođenje mjera u svrhu funkcionisanja vodnog informacionog stema.

Revizijom je utvrđeno da Uprava za vode nema pisanu proceduru za izradu predloga budžeta i metodologiju planiranja potrebnih sredstava.

- **Preporučuje se da Uprava za vode u skladu sa Zakonom o budžetu i fiskalnoj odgovornosti donese pisanu proceduru i metodologiju planiranja potrebnih sredstava za izradu predloga budžeta.**

3.6 Finansijski izvještaji

Uprava za vode je je sačinila Godišnji finansijski izvještaj za 2023. godinu u roku i na obrascima propisanim Pravilnikom o načinu sačinjavanja i podnošenja finansijskih izvještaja budžeta, državnih fondova i jedinica lokalne samouprave i dostavio Ministarstvu finansija - Direktoratu Državnog Trezora na sledećim obrascima:
Izvještaj o novčanim tokovima III (Obrazac 3);
Izvještaj o neizmirenim obavezama (Obrazac 5).

Takođe, Uprava je dostavio Ministarstvu finansija i sledeće obrasce:

Izjava o načinu utroška sredstava nakon isteka fiskalne godine (Obrazac 8) i
Izvještaj o načinu utrošku sredstava tekuće budžetske rezerve (Obrazac 9);

U nastavku je dat **Izvještaj o novčanim tokovima III** (Obrazac 3) Uprave za vode za 2023.godinu.

IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA III

Obrazac 3

Godina **2023**

Period **01.01.31.12.2023**

(u €)

redni broj	NOVČANI TOK-EKONOMSKA KLASIFIKACIJA	Plan	Izvršenje	
			Prethodna godina	Tekuća godina
1	2	3	4	5
1	**PRIMICI**	**727.428.04**	**362.437,28**	**511.451.03**
1.1	Opšti prihodi	220.484.98	150.071,15	199.784.38
1.2	Namjenski prihodi	506.943.06	212.366,13	311.666.65
1.3	Sopstveni prihodi	-	-	-
1.4	Donacije	-	-	-
1.5	Pozajmice i krediti	-	-	-
I	**Ukupno primici (1.1+1.2+1.3+1.4+1.5)**	**310.435,08**	**245.376,08**	**362.437,28**
2	**IZDACI**	220.484.98	150.071,15	199.784.38
2.1	Tekući izdaci	220.484.98	150.071,15	199.784.38
2.1.1	Bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca	128.649.83	104.758,20	115.344.47
2.1.2	Ostala lična primanja	2,00	0,00	0,00
2.1.3	Rashodi za materijal	20.937.46	5.584,87	19.127.03
2.1.4	Rashodi za usluge	34.058.24	20.714,68	30.356.43
2.1.5	Tekuće održavanje	12.310.60	3.868,45	12.298.82
2.1.6	Kamate	1,00	0.00	0,00
2.1.7	Renta	-	0.00	0,00
2.1.8	Subvencije	-	0.00	0,00
2.1.9	Ostali izdaci	14.242.53	7.084,84	12.379.79
2.2.	Transferi za socijalnu zaštitu	-	-	-
2.2.1	Prava iz oblasti socijalne zaštite	-	-	-
2.2.2	Sredstva za tehnološke viškove	-	-	-
2.2.3	Prava iz oblasti penzijskog i invalidskog osiguranja	-	-	-
2.2.4	Ostala prava iz oblasti zdravstvene zaštite	-	-	-
2.2.5	Ostala prava iz oblasti zdravstvenog osiguranja	-	-	-
2.3.	Transferi institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru	5.050.00	-	5.050.00
2.4.	Kapitalni izdaci	512.175.38	218.488,63	316.894.49
2.5.	Pozajmice i krediti	-	-	-
2.6.	Otplata dugova	1,00	0,00	0,00
2.7.	Rezerve	-	-	-
II	**Ukupno izdaci (2.1 + 2.2 + 2.3 + 2.4 + 2.5 +2.6 +2.7)**	**727.428.04**	**362.437,28**	**511.451.03**

U Podgorici,23.02.2024.god.

Lice odgovorno za sastavljanje izvještaja

Ovlašćeno lice

U Izvještaju o novčanim tokovima III iskazani su planirani primici i izdaci za 2023. godinu u iznosu od po 727.428,04€, dok su ostvarani primici i izdaci iskazani u iznosu od po 511.451,03*€.*

Revizijom je utvrđeno da podaci iskazani u finansijskom izvještaju za 2023. godinu ne odgovaraju podacima evidentiranim u Glavnoj knjizi Trezora, iz razloga što je Uprava u finansijskom izvještaju (INT III) iskazala kapitalne izdatke u iznosu od 316.894,49€ i ostale izdatke u iznosu od 12.379,79€, dok su u Predlogu zakona o završnom računu budžeta Crne Gore za 2023. godinu kapitalni izdaci iskazani u iznosu od 307.214,49€, a ostali izdaci u iznosu od 22.059,79€.

Uprava za vode je plaćeni iznos od 9.680€ evidentirala na poziciji 441-Kapitalni izdaci, dok je u Glavnoj knjizi trezora isti iznos evidentiran na budžetskoj poziciji 4193 – Izrada i održavanje softvera (ostali izdaci). U Izvještaju o novčanim tokovima III za 2023. godinu, planirani iznos od 183.255,85€ evidentiran je na poziciji 441-Kapitalni izdaci, dok je u Glavnoj knjizi trezora isti iznos evidentiran na budžetskoj poziciji 4193 – Izrada i održavanje softvera.

Revizijom je utvrđeno da Uprava nije u Izvještaju o novčanim tokovima III, iskazala izdatke u ukupnom iznosu od 192.935,85€ na odgovarajuće budžetske pozicije u odnosu na Glavnu knjigu trezora, jer je u INT-u III planirane izdatke za Izradu i održavanje softvera (Pozicija 4193) u iznosu od 183.255,85€, i iste, izvršene u iznosu od 9.680,00€, iskazala na poziciji 441 – Kapitalni izdaci, što nije u skladu sa Zakonom o budžetu Crne Gore za 2023. godinu i Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore i budžete opština

- **Subjekt revizije treba da u INT III iskazuje planirane i izvršene izdatke za Izradu i održavanje softvera na odgovarajućim budžetskim pozicijama shodno Zakonu o budžetu Crne Gore za 2023. godinu i Pravilniku o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore i budžete opština.**

Izvještaj o neizmirenim obavezama - Obrazac 5

Zakon o budžetu i fiskalnoj odgovornosti definiše da su neizmirene obaveze iz prethodnog perioda budžetske obaveze koje nijesu plaćene na dan dospijeća plaćanja i čija obaveza je nastala na osnovu zakona i u skladu sa zakonom i ugovorom.

Shodno podacima iskazanim u Obrascu 5 - Izvještaj o neizmirenim obavezama, neizmirene obaveze Uprave za vode na dan 31.12.2023. godine iznose 0,00€.

Uvidom u Obrazac - Izjava o načinu utroška sredstava nakon isteka fiskalne godine **(Obrazac 8),** utvrđeno je da Uprava za vode, nije imala utroška sredstava nakon isteka fiskalne godine, dok je uvidom u Izvještaj o načinu utrošku sredstava tekuće budžetske rezerve **(Obrazac 9),** utvrđeno je da, Uprava u 2023.godini, nije koristila sredstva tekuće budžetske rezerve.

3.7 Primici

Uprava za vode je u Izvještaju o novčanim tokovima III iskazala primitke za 2023. godinu u ukupnom iznosu od 727.428,04€. Primici iz opštih prihoda, u iznosu od 220.484,98€ namijenjeni su za finansiranje tekuće potrošnje (zarade i tekući izdaci). Namjenski prihodi u iznosu od 506.943,06€ namijenjeni su za kapitalne projekte.

3.8 Izdaci

Uprava za vode je u 2023. godini u Izvještaju o novčanim tokovima III iskazala izdatke u ukupnom iznosu od 511.451,03€, a realizovani su sa pozicija kako je prikazano u sljedećoj tabeli.

EK.	Opis	Plan (Zakon o budžetu za 2023. godinu)	Tekući budžet (nakon preusmjerenja)	Izvršenje Budžeta	% izvršenja u odnosu na tekući budžet
4	**IZDACI**	**727.428,04**	**727.428,04**	**511.451,03**	**70,31**
41	**Tekući izdaci**	**363.824,72**	**393.457,61**	**199.186,54**	**50,62**
411	**Bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca**	**126.285,82**	**128.649,93**	**115.344,47**	**89,66**
4111	Neto zarade	97.492,31	96.853,42	86.443,21	89,25
4112	Porez na zarade	2.670,07	5.718,47	4.764,35	83,32
4113	Doprinosi na teret zaposlenog	18.373,15	17.870,79	16.730,37	93,62
4114	Doprinosi na teret poslodavca	7.349,48	7.349,48	6.691,97	91,05
4115	Opštinski prirez	400,81	857,67	714,57	83,32
412	**Ostala lična primanja**	**2,00**	**2,00**	-	-
4122	Naknada za stanovanje i odvojen život	1,00	1,00	-	-
4125	Otpremnine	1,00	1,00	-	-
413	**Rashodi za materijal**	**14.037,46**	**20.937,46**	**19.127,03**	**91,35**
4131	Administrativni materijal	5.743,55	5.743,55	4.774,39	83,13
4133	Rashodi za energiju	1.326,96	1.326,96	889,38	67,02
4135	Rashodi za gorivo	6.466,95	13.366,95	13.051,24	97,64
4139	Ostali rashodi za materijal	500,00	500,00	412,02	82,40
414	**Rashodi za usluge**	**15.748,84**	**34.058,24**	**30.356,43**	**89,13**
4141	Službena putovanja	2.000,00	7.500,00	7.489,41	99,86
4142	Reprezentacije	781,22	5.481,22	3.912,45	71,38
4143	Komunikacione usluge	4.120,43	6.229,83	5.688,01	91,32
4146	Advokatske, notarske i pravne usluge	500,00	500,00	-	-
4147	Konsultantske usluge, projekti i studije	1.444,95	1.444,95	1.444,95	100,00
4148	Usluge stručnog usavršavan	818,07	818,07	666,00	81,41
4149	Ostale usluge	6.084,17	12.084,17	11.155,61	92,32
415	**Rashodi za tekuće održavan**	**4.810,60**	**12.310,60**	**12.298,82**	**99,90**
4152	Tekuće održavanje građevinskih objekata	1.920,60	2.320,60	2.317,88	99,88
4153	Tekuće održavanje opreme	2.890,00	9.990,00	9.980,94	99,91
416	**Kamate**	**1,00**	**1,00**	-	-
4161	Kamate rezidentima	1,00	1,00	-	-
419	**Ostali izdaci**	**202.939,00**	**197.498,38**	**22.059,79**	**11,17**
4191	Izdaci po osnovu isplate ugovora o djelu	7.938,00	14.241,53	12.379,79	86,93
4193	Izrada i održavanje softvera	195.000,00	183.255,85	9.680,00	5,28
4194	Osiguranje	1,00	1,00	-	-
43	**Transferi institucijama, pojednicima, nevladinom i javnom sektoru**	**3.420,00**	**5.050,00**	**5.050,00**	**100,00**
431	**Transferi institucijama, pojednicima, nevladinom i javnom sektoru**	**3.420,00**	**5.050,00**	**5.050,00**	100,00
4318	Ostali transferi pojedincima	3.420,00	5.050,00	5.050,00	100,00
44	**Kapitalni izdaci**	**360.182,32**	**328.919,53**	**307.214,49**	**93,40**
441	**Kapitalni izdaci**	**360.182,32**	**328.919,53**	**307.214,49**	93,40
4411	Izdaci za opremu	3.382,32	5.232,32	5.227,84	99,91
4415	Izdaci za infrastrukturu od opšteg značaja	356.800,00	323.687,21	301.986,65	93,30
46	**Otplata dugova**	**1,00**	**1,00**	-	-
463	Otplata obaveza iz prethodnog perioda	1,00	1,00	-	-
4630	Otplata obaveza iz prethodnog perioda	1,00	1,00	-	-

U nastavku je dat tabelarni pregled izvršenih izdataka Uprave za vode za 2023. godinu.

Konto	Opis	Iznos	% učešća
411	Izdaci za zarade	115.344,47	22,55%
413	Izdaci za materijal	19.127,03	3,74%
414	Izdaci za usluge	30.356,43	5,94%
415	Izdaci za tekuće održavanje	12.298,82	2,40%
419	Ostali izdaci	22.059,79	4,31%
431	Ostali transferi institucijama	5.050,00	0,99%
441	Kapitalni izdaci	307.214,49	60,07%
Ukupno		511.451,03	100,00%

Realizovani izdaci se odnose na izdaci za bruto zarade i doprinose na teret poslodavca u iznosu od 115.344,47€, rashode za materijal u iznosu od 19.127,03€, rashode za usluge u iznosu od 30.356,43€, rashode za tekuće održavanje u iznosu od 12.298,82€, ostale izdatke u iznosu od 22.059,79€, transfere institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru u iznosu od 5.050,00€ i kapitalne izdatke u iznosu od 307.214,49€.

Shodno prezentiranim podacima, najveće učešće u ukupnim izdacima imaju kapitalni izdaci sa 60,07%, izdaci za bruto zarade i doprinose na teret poslodavca sa 22,55%, rashodi za usluge sa 5,94%, ostali izdaci sa 4,31% itd.

ZAPOŠLJAVANJE

Tokom 2023 godinu raspisana su dva javna oglasa i to jedan za Višeg savjetnika III za prikupljanje i obradu podataka u Odjeljenju za vodni informacioni sistem i monitoring voda i drugi za Samostalnog savjetnika III za razvoj i saradnju u Odjeljenju za upravljanje vodnim područjem Dunavskog i Jadranskog sliva. Uvidom u personalne dosijee zaposlenih nijesu utvrđene nepravilnosti, u dijelu ispunjavanja posebnih uslova za obavljanje poslova odnosnog radnog mjesta.

Kadrovski plan je donijet kao i plan integriteta koji su objavljeni na sajtu Uprave za vode Vlade Crne Gore.

Bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca (pozicija 411)

Na računu Bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca evidentiraju se zahtjevi za plaćanje i sva plaćanja koja se odnose na neto zarade, poreze, opštinske prireze i doprinose koji se plaćaju iz i na lična primanja.

Za bruto zarade i doprinose na teret poslodavca zaposlenih u Upravi, u 2023. godini planirana su sredstva u iznosu od 128.649,83€.

Revizijom je utvrđeno da su bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca obračunati i iskazani u glavnoj knjizi državnog trezora u iznosu od 115.344,47 €, od čega su rashodi neto zarada iskazani u iznosu od 86.443,21€, troškovi poreza na zarade u iznosu od 4.764,35€, doprinosa na zarade zaposlenog u iznosu od 16.730,37 €, prireza na porez 714,57€i troškove doprinosa poslodavca za zarade u iznosu od 6.691,97€.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Uprave, koji je donijet u 2021. godine u Upravi je sistematizovano 18 radnih mjesta, a u godini za koju se vrši revizija poslove je obavljalo 9 izvršilaca na neodređeno vrijeme

Članom 9. izmijenjenog Granskog kolektivnog ugovora za oblast uprave i pravosuđa, koji je stupio na snagu 15.02.2023. godine utvrđeni su novi koeficijenti za obračun zarada zaposlenima u javnom sektoru iz grupe D.

U septembru i oktobru u Upravi za vode isplaćen je varijabilni dodatak na zaradu za 6 zaposlenih u ukupnom bruto iznosu od 6.112,08 eura, odnosno 4.272,00 eura u neto iznosu, dok je u decembru isplaćen varijabilni dodatak na zaradu za 3 zaposlena lica u bruto iznosu od 1.529,07 eura, odnosno 1.068,00 eura u neto iznosu.

Revizijom je utvrđeno je da se obračun zarada vrši u skladu sa Zakonom o zaradama zaposlenih u javnom sektoru.

Takođe je utvrđeno da je Uprava za vode dostavila IOPPD obrasce Poreskoj upravi 05.01.2024. godine, za svih 12 mjeseci 2023. godine, što nije u skladu sa članom 47 tačka 2 Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica i članom 5 Pravilnika o obliku, sadržini, načinu popunjavanja i dostavljanja jedinstvenog obrasca izvještaja o obračunatom i plaćenom porezu na dohodak fizičkih lica i doprinosima za obavezno socijalno osiguranje, koji nalaže da se IOPPD obrasci dostavljaju do 15-og u mjesecu za prethodni obračunski period (mjesec).

- **Uprava za vode je dužna da podnosi IOPPD obrasce Poreskoj upravi u propisanoj formi i u predviđenim rokovima, u skladu sa članom 47 Zakona i članom 5 važećeg Pravilnika.**

Rashodi za materijal (pozicija 413)

Na računu rashodi za materijal evidentiraju se zahtjevi za plaćanja i plaćanja koja se odnose na: materijal, energiju, gorivo i ostale vrste materijala.

Sredstva na ovoj poziciji planirana su u iznosu od 20.937,46€, utrošeno je 19.127,03€, odnosno 91,35% odobrenog iznosa. Uzorkom su revidirani izdaci u iznosu od 9.407,11€.

Revidirani izdaci se odnose na: izdatke za administrativni materijal u iznosu od **2.347,44€** od čega se na usluge kopiranja i koričenja odnosi iznos od 1.125,34€, a na nabavku tonera iznos od 1.222,10€, izdatke za električnu energiju u iznosu od 390,30€, izdatke za gorivo u iznosu od 6.417,53€ i izdatke za ostali materijal (bezalkoholni napici, sredstava za higijenu i sl.) u iznosu od 251,84€. Revizijom je utvrđeno da su revidirani izdaci adekvatno dokumentovani fakturama dobavljača.

Rashodi za usluge (pozicija 414)

Na računu rashodi za usluge evidentiraju se zahtjevi za plaćanja i plaćanja koja se odnose na: službena putovanja, reprezentaciju, komunikacione usluge, bankarske usluge i negativne kursne razlike, usluge prevoza, advokatske, notarske i pravne usluge, konsultantske usluge, projekte i studije, usluge stručnog usavršavanja kao i ostale usluge.

Sredstva na ovoj poziciji planirana su u iznosu od 34.057,24€, a utrošeno je 30.356,43€, odnosno 89,13% odobrenog iznosa. Uzorkom su revidirani izdaci u iznosu od 14.500,12€.

Revidirani izdaci se odnose na: izdatke za službena putovanja u iznosu od **6.207,12€** od čega se na dnevnice u zemlji i inostranstvu odnosi 3.349,00€, a na usluge prevoza i hotelskog smještaja iznos od 2.858,12€, usluge reprezentacije u iznosu od **1.687,26€,** konsultantske usluge u iznosu od **1.500,00€** i ostale usluge u iznosu od **5.105,74€.**

Konsultantske usluge u iznosu od 1.500,00€ se odnose na usluge nadzora i procjene a ostale usluge u iznosu od 5.105,74€ se odnose na usluge kopiranja i koričenja u iznosu od 3.664,26€, usluge osiguranja zaposlenih 941,84€, ugostiteljske usluge u iznosu od 154,64€ i usluge prevođenja u iznosu od 345,00€.

Rashodi za tekuće održavanje (pozicija 415)

Na računu tekuće održavanje evidentiraju se zahtjevi za plaćanja i plaćanja koja se odnose na izdatke koji su namijenjeni održavanju javne infrastrukture, građevinskih objekata i opreme u ispravnom stanju. Tekuće održavanje obuhvata: čišćenje, otklanjanje sitnijih kvarova i nedostataka, rutinske preglede, podmazivanje, i dr.

Sredstva na ovoj poziciji planirana su u iznosu od 12.310,60€, a utrošeno je 12.298,82€, odnosno 99,90% odobrenog iznosa. Uzorkom su revidirani izdaci u iznosu od 7.500,33€.

Revidirani izdaci se odnose na: Tekuće održavanje građevinske opreme u iznosu od **1.950,00€** i usluge servisiranje vozila u iznosu od **5.550,33€**.

Tekuće održavanje građevinskih objekata u iznosu od 1.500,00€ se odnosi na usluge izvođenja molersko farbarskih radova u poslovnom prostoru koje koristi Uprava za vode, dok se usluge servisiranja vozila u iznosu od 5.550,33€ odnose na servisiranje dva vozila koja koristi Uprava za vode.

Ostali izdaci (pozicija 419)

Na računu Ostali izdaci evidentiraju se planirani iznosi ugovaranje obaveza, zahtjevi za plaćanja i plaćanja koja se odnose na izdatke po osnovu isplata naknada po osnovu ugovora o djelu, troškovi sudskih postupaka, izrada i održavanje softvera, komunalne naknade, kazne, takse i ostali izdaci.

Sredstva na ovoj poziciji planirana su u iznosu od 197.498,38€, a utrošeno je 22.059,79€, odnosno 13,88% odobrenog iznosa. Revizijom je obuhvaćeni izdaci u ukupnom iznosu.

Revidirani izdaci se odnose na izdatke za održavanje softvera u iznosu od 9.680,00€ i izdatke po osnovu isplata ugovora o djelu u iznosu od 12.379,79€.

Izdaci za usluge održavanja softvera su dokumentovani ugovorom i fakturama dobavljača u iznosu od 9.680,00€. Programom korišćenja sredstva za poslove upravljanja vodama za 2023. godinu (br. 07-319/23-2643 od 15.06.2023 godine), planirana je odnosna nabavka - održavanje opreme za Vodni informacioni sistem u iznosu od 10.000,00€.

Izdaci po osnovu isplata ugovora o djelu se odnose na isplaćene neto naknade u ukupnom iznosu od 9.575,00€ i plaćene poreske obaveze (porez, prirez i doprinos PIO) u iznosu od 2.804,79€. Ovi izdaci su isplaćeni za tri lica angažovana tokom 2023. godine za vršenje usluga: stručnog konsultanta (strani državljanin) u vezi poslova implementacije EU direktive iz oblasti upravljanja vodama – period angažovanja 24 mjeseca, isplaćena neto naknada u iznosu od 4.200,00€ (od 300,00- 450,00€ mjesečno); za usluge izrade izvještaja u iznosu od 200,00€ i licu angažovanim za pružanje pravnih usluga u iznosu od 5.175,00€ (450,00€ mjesečno).

Revizijom je utvrđeno da je ugovorom o djelu br. 11/22-0101-621 od 15.08.2022. godine i pripadajućim aneksima, izvršilac bio angažovan u 2023. godini 11 mjeseci za pružanje pravnih usluga u skladu sa Zakonom o upravnom postupku, Zakonom o vodama, Zakon o finansiranju upravljanja vodama, na poslovima koji se odnose na upravne aktivnosti koje podrazumijevaju donošenje upravnih akta, zaključivanje ugovora i preduzimanje drugih upravnih aktivnosti u upravnim stvarima u skladu sa zakonom, dakle za vršenje poslova koji su **u opisu sistematizovanih radnih mjesta i osnovna su djelatnost subjekta revizije**. Odnosni izvršilac je zasnovao radni odnos na neodređeno vrijeme u subjektu revizije, dana 30.11.2023. godine (rješenje br. 05-100/23-926).

- **Subjekt revizije treba da po osnovu ugovora o djelu angažuje izvršioce, isključivo za poslove koji nisu u opisu poslova sistematizovanih radnih mjesta, obzirom da poslove iz nadležnosti državnih organa i organa državne uprave obavljaju državni službenici i namještenici shodno Zakonu o državnim službenicima i namještenicima.**

Takođe je utvrđeno da postoji značajna neusaglašenost između podataka iskazanih u Izvještaju o novčanim tokovima III koji je sačinila Uprava za vode i baze Državnog trezora (Zgiga). U INT III obrascu za 2023. godinu na poziciji 419 – Ostali izdaci, prikazan je tekući budžet u iznosu od 14.242,53 € i izvšenje u iznosu od 12.379,79. Imajući u vidu da zakonom planirana sredstva za 2023. godinu za poziciju 419 – Ostali

izdaci iznose 202.939,00 € a ukupna preusmjeravanja su minus 5.440,62€ (6.303,53€ – 11.744,15€); subjekt revizije je u INT III pogrešno prikazao tekući budžet i izvršenje za 2023. godinu. U INT III na poziciji 419 – Ostali izdaci na stavci planirano umjesto 14.242,53€ treba da stoji iznos 197.498,38€, a na stavci izvršenje umjesto 12.379,79€ treba da stoji iznos 22.059,79€.

Transferi institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru (pozicija 431)

Na računu 431 - Transferi institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom evidentiraju se zahtjevi za plaćanje i plaćanja bez odgovarajućeg činjenja protivusluge, a koja su vezana za učesnike u javnoj potrošnji, nosioce javne potrošnje, nevladin sektor i pojedince, pod uslovom da nemaju komercijalni karakter.

Sredstva na ovoj poziciji planirana su u iznosu od 5.050,00€, dok je utrošeno 5.050,00€ što čini 100,00% planiranih izdataka. Uzorkom je obuhvaćeno 1.890,00€. Revizijom je utvrđeno da se navedeni izdaci odnose na isplate pomoći zaposlenima shodno Granskom kolektivnom ugovoru za oblast uprave i pravosuđa i iste su dokumentovane zahtjevima i rješenjima.

Kapitalni izdaci (pozicija 441)

Na računu Kapitalni izdaci evidentiraju se zahtjevi za plaćanja i plaćanja koja se odnose na sve izdatke nastale po osnovu isplata za infrastrukturu opšteg značaja, lokalnu infrastrukturu, građevinske objekte, uređenje zemljišta, opremu, investiciono održavanje, kao i ulaganja u hartije od vrijednosti, zalihe i ostalo.

Sredstva na ovoj poziciji planirana su u iznosu od 328.919,53€ dok je utrošeno 307.214,49€ što čini 93,40% planiranih izdataka. Uzorkom je obuhvaćeno 170.724,89€, koji se odnose na izdatke za infrastrukturu opšteg značaja.

U postupku revizije je utvrđeno da se navedeni izdaci odnose na isplate po osnovu finansijske pomoći u ukupnom iznosu od 93.000,00€ za hitne intervencije i to za 11 lokalnih samouprava u ukupnom iznosu od 88.000,00€ (11x8.000,00€) i pomoći MZ Rijeka Marsenića u iznosu od 5.000,00€ u opštini Andrijevica za izvođenje radova na obaloutvrdi u mjestu Pobjenici.

Navedena pomoć opštinama isplaćena u iznosu od po 8.000,00€ i to: opštini Kolašin za čišćenje otpada i šiblja korita rijeke Tare; opštini Mojkovac za uklanjanje rastinja, šiblja i otpada na najkritičnijim lokacijama priobalnog područja rijeke Tare; opštini Plav za čišćenje oko korita rijeke Lim; opštini Rožaje za uređenje vodotoka rijeke Ibar; opštini Danilovgrad za akciju čišćenja rijeke Zete; opštini Gusinje za hitnu intervenciju na koritu rijeke Grnčar; opštini Bijelo Polje za hitne regulacione radove na vodotoku rijeke Lim; opštini Berane za uklanjanje šiblja i otpada na više lokacija u koritu rijeke Lim; opštini Ulcinj za čišćenje Port Milene i ušća na rijeci Bojana i sl.

Pored navedenih izdataka sa ove pozicije su isplaćeni izdaci za Projekat izrade druge faze kompleksnih detaljnih hidrogeoloških i geofizičkih istraživanja sliva rijeke Cijevne shodno zaključenom Ugovoru o javnoj nabavci od 16.08.2023. godine sa dobavljačem

u iznosu od 39.930,00€, Izrada katastra riječnih nanosa sa projekcijom pronosa materijala u iznosu od 19.249,89€, po ugovoru o javnoj nabavci od 08.11.2023. g., kao i za sprovođenje mjera u cilju zaštite kvaliteta voda po ugovoru zaključenom 04.08.2023. godine u iznosu od 17.545,00€, i nagradu za 2. mjesto za fotografiju "Crno jezero" u iznosu od 1.000,00€ po foto konkursu Uprave za vode "Najljepše vode Crne Gore: Čista voda, čista umjetnost".

3.9. Prihodi od naknada za korišćenje voda

Uprava za vode kao nadležni organ uprave, vrši obračun vodnih naknada koje su definisane članom 5 Zakona o finansiranju upravljanja vodama i to:

- Naknada za korišćenje voda;
- Naknada za zaštitu voda od zagađivanja i
- Naknada za izvađeni materijal iz vodotoka

Obračunati prihodi od koncesionih i drugih naknada za vode za 2022. i 2023. godinu:

Uplatni račun	Naknade	Obračunato 2022. godine	Obračunato 2023. godine
820-41111-12	Naknada za korišćenje voda	3.606.559,26	4.273.655,20
820-41118-88	Naknada za zaštitu voda od zagadivanja	600.893,98	705.565,18
820-41112-09	Naknada za izvaden materijal iz vodotoka	267,52	138.363,61
UKUPNO		**4.207.720,76**	**5.117.583,99**

Revizijom je utvrđeno da Uprava za vode **neredovno kontroliše naplatu obračunatih naknada**, a nijesu prezentirani ni dokazi da obveznici naknada dostavljaju Upravi mjesečno izvještaje o plaćanju istih, što su bili u obavezi shodno odredbama člana 17 Zakona o finansiranju upravljanja vodama, kojim je propisano da naknadu po osnovu privremenog obračuna obveznici plaćaju, po pravilu, u jednakim mjesečnim iznosima, najkasnije do 20-tog u mjesecu za prethodni mjesec, naknadu po osnovu konačnog obračuna u roku od 15 dana od dana prijema rješenja i da su dužni da Izvještaje o izvršenim uplatama dostavljaju nadležnom organu za obračun vodne naknade u roku od pet dana od dana izvršene uplate.

U prilog navedenoj tvrdnji je i izjava ovlašćenih lica subjekta revizije data u neposrednoj komunikaciji kada je na pitanje revizora da li se kontinuirano prati naplata obaveza tj. obezbjeđuju podaci od Poreske uprave, od strane odgovornog lica saopšteno da Uprava obračunava naknade a da podatke o naplati istih obezbjeđuje Poreska uprava, shodno članu 20 Zakona kojim je propisano da se u pogledu naplate, kamate, zastarjelosti i kontrole plaćanja vodnih naknada primjenjuju propisi kojima je uređena poreska administracija, kao i da nemaju podatke o reprogramu dugova po osnovu obračunatih naknada.

Kako subjekt revizije ne obezbjeđuje podatke o naplati naknada, od strane Poreske uprave je prezentirano da je po ovom osnovu u periodu 01.01.2023.-31.12.2023. godine, naplaćen iznos od 6.120.892,42€, i to:

- Naknada za korišćenje voda: 5.394.652,95 €

- Naknada za izvađeni materijal iz vodotoka: 268,52€

- Naknada za zaštitu voda od zagađivanja: 725.970,95€

Poreska uprava je prezentirala podatke da dug obveznika po osnovu ovih naknada na dan 31.12.2023. godine iznosi 2.510.420,55€, kao i da 70,35% duga, odnosno 1.766.201,59€ odnosi na obveznike koji su u stečaju i da je naplativost tih potraživanja neizvjesna.

Tabelarni pregled nenaplaćenih naknada po vrsti:

R/B	Opis	Ukupni dug	Dug obveznika u stečaju	% učešća
1	Naknada za korišćenje voda	1.076.092,89	582.239,30	54,11%
2	Naknada za zaštitu voda od zagađivanja	1.334.587,18	1.135.847,34	85,11%
3	Naknada za izvađeni materijal iz vodotoka	99.740,48	48.114,95	48,24%
Ukupno		2.510.420,55	1.766.201,59	70,35%

Revizori su od Poreske uprave dobili podatke o obveznicima koji su reprogramirali svoj dug po osnovu koncesija, shodno Zakonu o reprogramu poreskog potraživanja, ("Službeni list Crne Gore", br. br.145/21 od 31.12.2021. godine).

Ukupan reprogramirani dug po osnovu koncesija za 23 obveznika iznosi 246.523,04€.

U komunikaciji sa ovlašćenim osobama iz Uprave za vode i Poreske uprave, utvrđeno je da između ta dva organa ne postoji obaveza redovnog mjesečnog izvještavanja o zaduženjima i naplati potraživanja po osnovu naknada za korišćenje voda, naknada za zaštitu voda od zagađivanja i naknada za izvađeni materijal iz vodotoka, već da se podaci Upravi za vode, dostavljaju **samo po njihovom zahtjevu i potrebi**. Takođe, utvrđeno je da službenici Uprave za vode ne raspolažu informacijama ko se od obveznika po osnovu koncesija nalazi u reprogramu poreskog potraživanja, te je evidentno da je potrebna bolja kontrola i monitoring u dijelu realizacije obaveza obveznika koncesionih naknada.

Zbog neizvršavanja ugovorenih obaveza i obezbjeđenja novih bankarskih garancija, a na osnovu člana 53 Zakona o koncesijama, Uprava za vode je pokrenula tri postupka raskida ugovora o koncesijama, i iste je usvojila Vlada Crne Gore (zaključak Vlade CG broj: 10-319/24-6236/2 od 5.12.2024. godine).

Revizijom je uvidom u rješenja Uprave za vode o privremenim i o konačnim obračunima naknada, utvrđeno da je rješenja osim iznosa naknade, sadrže i odredbe o obavezi dostavljanja izvještaja o izvršenoj uplati u roku od 5 dana od dana izvršene uplate i o eventualnim mjerama koje će se preduzeti u slučaju neplaćanja dospjelih obaveza (prinudna naplata duga sa pripadajućom kamatom u skladu sa propisima kojima se uređuje poreska administraciji).

Na osnovu naprijed navedenog se konstatuje da Uprava za vode nije uspostavila efikasan sistem evidencije obračunatih i naplaćenih vodnih naknada, što predstavlja suštinsku povredu načela zakonitosti, transparentnosti i odgovornog finansijskog upravljanja javnim prihodima.

Uprava se poziva na odredbe člana 20 Zakona o finansiranju upravljanja vodama, koji propisuje da se u pogledu naplate, obračuna kamate, zastarjelosti i kontrole plaćanja primjenjuju propisi kojima je uređena poreska administracija, tumačeći da je isključiva nadležnost za naplatu i kontrolu izvršenja plaćanja prenijeta na Poresku upravu. Međutim, ovakvo tumačenje je pravno neutemeljeno i suprotno načelu funkcionalne odgovornosti organa uprave.

Član 17 istog Zakona eksplicitno propisuje obavezu obveznika naknada da nadležnom organu – Upravi za vode, dostavljaju izvještaje o izvršenim uplatama u roku od pet dana od dana plaćanja. Ova odredba nedvosmisleno potvrđuje da Uprava za vode ima primarnu odgovornost za praćenje, evidentiranje i upravljanje prihodima od vodnih naknada, kao i za preduzimanje odgovarajućih mjera u slučaju neizmirenja obaveza. Time se jasno utvrđuje da Uprava ne može svoju zakonsku dužnost svesti samo na obračun naknada, dok istovremeno zanemaruje kontrolu naplate i upravljanje potraživanjima.

Neispunjavanje ove obaveze direktno ukazuje na činjenicu da Uprava za vode nije u ovom dijelu izvršavala poslove iz svoje nadležnosti, čime je narušila efikasnost sistema upravljanja prihodima koji proističu iz vodnih resursa. Odsustvo adekvatne evidencije i nadzora rezultiralo je nagomilavanjem dugovanja obveznika u ukupnom iznosu od 2.510.420,55€, pri čemu je 70,35% tog duga vezano za subjekte koji su u stečaju, što dodatno umanjuje mogućnost naplate i generiše fiskalne rizike za budžet. Osim što predstavlja nepropisno postupanje, ovakvo zanemarivanje zakonskih obaveza narušava fiskalnu disciplinu i ozbiljno ugrožava načelo odgovornog upravljanja javnim prihodima.

- **Uprava za vode treba da uspostavi sveobuhvatnu i ažurnu evidenciju obračunatih i naplaćenih naknada, te da u slučaju neblagovremene uplate obavijesti Poresku upravu radi preduzimanja mjera prinudne naplate, kako je predviđeno relevantnim poreskim propisima. Ovakav postupak je neophodan kako bi se osiguralo zakonito, efikasno i transparentno upravljanje prihodima od vodnih naknada i smanjio rizik od gubitaka u budžetskim prihodima**

3.10 Javne nabavke

U 2023. godini poslove službenika za javne nabavke u Upravi je obavljala Samostalna savjetnica II, koja ima položen stručni ispit za rad na poslovima javnih nabavki.

Plan javnih nabavki za 2023. godinu je donijet u zakonom propisanom roku (31.01.2023. godine) i objavljen na portalu CEJN, procijenjena vrjednost javnih nabavki je iznosila 119.834,71€ bez PDV-a (pdv-25.165,29€). Na plan je Ministarstva finansija dalo saglasnost br. 02-430/23-339/2 od 27.01.2023. godine.

Tokom godine je vršena izmjena Plana - Amandman objavljen na portalu CeJN dana 20.07.2023. godine. Nakon izmjene plana, procijenjena vrijednost javnih nabavki iznosila je 194.214,88€ bez PDV-a (pdv-40.785,12€).

Planirane su nabavke usluga u ukupnom iznosu od 195.000,00€ (primjenom 3 otvorena postupka i 4 jednostavne nabavke) i radova u iznosu od 40.000,00€ (jednostavna nabavka). Primjenom otvorenog postupka je planirana nabavka usluga izrade katastra vodnog zemljišta – faza IV (katastarske mape), vrijednosti 33.057,85€, usluga implementacije Vodnog informacionog sistema (razni softverski paketi i kompjuterski sistemi) vrijednosti 41.322,31€ i usluga Katastar eksploatacije rječnih nanosa (katastarske mape) vrijednosti 20.661,16€, dok su jednostavne nabavke planirane za radove – Izrada I faze kompleksnih detaljnih hidrogeoloških i geofizičkih istraživanja sliva rijeke Cijevne (geološke, geofizičke i druge naučne usluge istraživanja) vrijednosti 33.057,85€, usluge Izrade katastra vodnih objekata i sistema (katastarske mape) vrijednosti 8.264,46€; usluge Izrade katastra zagađivača – faza II (katastarske mape) vrijednosti 16.528,93€, usluga Sprovođenja mjera u cilju zaštite kvaliteta voda (usluge zbrinjavanja otpadnih voda i otpada, sanitarne usluge i usluge u području zaštite životne sredine) vrijednosti 20.661,16€ i usluga Nadzora nad izvođenjem hitnih interventnih radova na rijekama Lim, Tara i Grnčar i geodetsko snimanje lokacija za izvođenje predmetnih radova (usluge nadzora izgradnje) vrijednosti 20.661,16€.

Uprava za vode je sačinila Statistički izvještaj o sprovedenim javnim nabavkama i zaključenim ugovorima o javnim nabavkama, kao i Izvještaj o sprovedenim nabavkama i zaključenim ugovorima/računima za jednostavne nabavke. Na osnovu podataka iz podnijetih izvještaja za 2023. godinu se zaključuje da nijesu sprovođeni zakonom propisani postupci javnih nabavki, već samo 4 jednostavne nabavke čija je ukupna ugovorena vrijednost iznosila 71.289,00€ bez PDV-a, kao i 210 nabavki koje imaju pojedinačnu procijenjenu vrijednost na godišnjem nivou do 8.000,00€, a čija je ukupna ugovorena vrijednost 90.292,45€ sa PDV-om.

Upoređujući podatke o vrijednosti planiranih nabavki sa podacima o procijenjenoj vrijednosti sprovedenih jednostavnih nabavki, konstatuje se da je realizovano manje od 50% plana, što ukazuje ili na nerealno planiranje ili na neizvršavanje planiranih aktivnosti subjekta revizije.

Uprava je izvršila jednostavne nabavke sledećih usluga:

1. Sprovođenje mjera u cilju zaštite kvaliteta voda (usluge zbrinjavanja otpadnih voda i otpada, sanitarne usluge i usluge u području zaštite životne sredine) procijenjene vrijednosti 20.661,16€, zaključen ugovor u iznosu od 14.500,00€ bez PDV-a (PDV - 3.045,00€);

2. Izrada I faze kompleksnih detaljnih hidrogeoloških i geofizičkih istraživanja sliva rijeke Cijevne (geološke, geofizičke i druge naučne usluge istraživanja) procijenjene vrijednosti 33.057,85€, zaključen ugovor u iznosu od 33.000,00€ bez PDV-a (PDV-6.930,00€).

3. Geodetsko snimanje lokacija i vršenje stručnog nadzora nad izvođenjem hitnih interventnih radova na rijekama Lim, Tara i Grnčar (usluge nadzora izgradnje) procijenjene vrijednosti 20.661,16€, zaključen ugovor u iznosu od 7.880,00€ bez PDV-a (PDV - 1.654,80€).

4. usluga Katastar eksploatacije rječnih nanosa (katastarske mape) procijenjene vrijednosti 20.661,16€, zaključen ugovor u iznosu od 15.909,00€ bez PDV-a (PDV: 3.340,89€).

Revizijom je utvrđeno da je subjekt revizije u Planu javnih nabavki, usluge Izrade I faze kompleksnih detaljnih hidrogeoloških i geofizičkih istraživanja sliva rijeke Cijevne (geološke, geofizičke i druge naučne usluge istraživanja) procijenjene vrijednosti 33.057,85€, definisao kao radove i planirao i sproveo kao jednostavnu nabavku, što nije u skladu sa odredbama članova 26 i 27. Zakona o javnim nabavkama, kojim je propisano da se nabavke usluga procijenjene vrijednosti veće od 25.000,00€ sprovode po postupcima iz člana 51 Zakona. Nakon sprovedene procedure jednostavne nabavke zaključen je sa dobavljačem ugovor na iznos od 33.000,00€ bez PDV-a (PDV - 6.930,00€).

- **Subjekt revizije treba da nabavke usluga procijenjene vrijednosti 25.000,00€ ili veće, sprovodi po postupcima iz člana 51 Zakona o javnim nabavkama.**

Takođe je utvrđeno da je u Zahtjevu za podnošenje ponuda od 01.08.2023. godine označena vrsta predmeta "radovi" uz CPV oznaku **71**351000 - Geološke, geofizičke i druge naučne usluge istraživanja, što nije u skladu sa Jedinstvenim rječnikom javnih nabavki i smjernicama Evropske komisije, kojima je utvrđeno da se za CPV oznake koje počinju od 49 do 98, definiše vrsta predmeta za "usluge", dok za "radove" CPV oznaka mora počinjati sa 45

- **Uprava za vode treba da CPV oznake vrste predmeta nabavke (robe, radovi ili usluge) vrši u skladu sa Jedinstvenim rječnikom javnih nabavki i smjernicama Evropske komisije.**

Revizijom je upoređujući podatke o ugovorenoj vrijednosti usluga sa podacima o plaćanjima izvršenim odnosnim dobavljačima – izabranim ponuđačima utvrđeno da su za dva dobavljača izvršena plaćanja u većem iznosu od ugovorenog za 18.013,80€ (9.413,80€ + 8.600,00€).

Centralizovane javne nabavke

Uprava za vode je, u skladu sa članom 4 Uredbe o načinu planiranja i sprovođenja centralizovanih javnih nabavki, dostavila Upravi za katastar i državnu imovinu Plan potrebe za predmetima centralizovane javne nabavke za 2023. godinu. Planom su obuhvaćene nabavke dizel goriva (procijenjena vrijednost 3.305,79 €; PDV:694,21 €) i kancelarijskog materijala (procijenjena vrijednost 1.810,83 €; PDV:380,27 €).

3.11 Sudski sporovi

Revizijom je utvrđeno da su u 2023. godini bila aktivna 4 sudska spora, pokrenuta po tužbama protiv Države CG - Uprave za vode, od strane jednog pravnog i više fizičkih lica, po osnovu naknade štete, naknade štete za ekspropisano zemljište i za utvrđene prava svojine na nepokretnosti označenoj kao vodoprivredni objekat na katastarskoj parceli. Zakonom o državnoj imovini (član 53) je propisano da Crnu Goru, njene organe i javne službe čiji je osnivač država, a nemaju svojstvo pravnog lica, pred sudovima i drugim državnim organima zastupa Zaštitnik imovinsko - pravnih interesa Crne Gore.

U 2023. godini, riješeno je 248 upravnih predmeta pokrenutih po službenoj dužnosti. Predmeti se odnose na naknade za korišćenje voda i naknade za zaštitu voda od zagađivanja. Podnijeto je pet žalbi na rješenja prvostepenog organa, od kojih su rješenjima drugostepenog organa tri žalbe odbijene kao neosnovane, dok su dvije žalbe u postupku odlučivanja kod drugostepenog organa.

Rukovodilac Kolegijuma

Siniša Čađenović, član Senata DRI